

Presentació

El dia 29 de març de 2007 tingué lloc a la seu de Barcelona de l'Institut d'Estudis Catalans una solemne i intensa sessió acadèmica en memòria de qui n'havia estat membre de relleu Jordi Sarsanedas, traspasat quatre mesos enrere. A desgrat de les característiques pròpies d'aquesta mena de sessions, les paraules de tots els qui hi intervingueren tenien un deix especial que només s'explica per la singularitat de la persona homenatjada, caracteritzada per una gran varietat d'interessos intel·lectuals i literaris i per una trajectòria cívica irreprotxable. Poques efusions hagiogràfiques trobareu, doncs, en aquest volum i sí bastants testimoniatges d'importants experiències compartides i de reconeixença sincera.

L'obertura de l'acte fou a càrrec de Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Fundació Mercè Rodoreda, de la qual Sarsanedas era patró electiu. A continuació prengué la paraula Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. I, cloent la part institucional de l'acte, parlà Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC, a la qual pertanyia el difunt. Tots tres oradors destacaren els valors humanístics, acadèmics i ciutadans de l'homenatjat i fins i tot donaren detalls emotius de llur relació amb ell.

A continuació prengueren la paraula els ponents. En primer lloc, l'estudiós d'origen italià Francesco Ardolino, professor de la Universitat de Barcelona, que es referí a la narrativa de Sarsanedas. El ponent deixà clar, d'entrada, el seu propòsit:

M'agradaria, a partir d'unes anotacions inèdites, proposar unes perspectives noves a la lectura de l'obra d'un autor que ha estat estimat i lloat, però que, per raons diverses, no ha obtingut un reconeixement equànim per part de la crítica literària d'aquest país.

No és estrany, doncs, que després de la seva meticulosa, aprofundida i reivindicativa exposició acabés amb unes paraules contundents:

Consentiu-me una glossa al marge final. Només quan tothom hagi entès que no saber qui era Jordi Sarsanedas és sinònim d'incultura, aquest serà un país normal i descolonitzat.

Tot seguit intervingué el poeta i crític Carles Miralles, professor de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, el qual parlà de Sarsanedas com a poeta. De fet, el ponent dedicà la seva atenció en particular a mostrar «la manera —alguns aspectes, alguns trets— com els seus darrers poemes s'anellen, tancant el cercle —la poesia, la vida—, amb els primers». En definitiva, una prova de continuïtat en la seva obra lírica que Miralles defensà brillantment i amb convicció.

Finalment, l'historiador de la literatura i crític literari Joaquim Molas, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i membre de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda, relatà aspectes més personals, cosa que s'explica per la seva llarga relació d'amistat amb l'autor homenatjat. Molas resumí la seva valoració crítica de l'obra de Sarsanedas amb aquestes paraules:

Sens dubte, els contes, i amb els contes, els poemes i les novel·les, a meitat de camí de la realitat i el somni, de la imaginació i el detallisme mecànic del dia a dia, són hereus privilegiats dels nous espais oberts per les Avantguardes franceses, des d'Apollinaire a Breton, i des de Breton a Sartre. I, a la vegada, de la voluntat de construcció verbal del nostre Nou-cents, de Carner i Riba a Foix. D'aquesta concurrència de factors procedeix la seva alta temperatura lírica. I, al capdavant, la seva prodigiosa originalitat.

Heus aquí, sintèticament, en què consistí la memorable sessió acadèmica dedicada a Jordi Sarsanedas, els discursos de la qual ara posem a l'abast dels lectors. En qualsevol cas, com a curador d'aquest volum —encàrrec que he assumit com un gran honor—, em sentiria del tot satisfet no sols que aquests textos arribessin a un públic ampli, sinó, sobretot, que al mateix temps fossin un fort estímul per a la (re)lectura de Sarsanedas, un extraordinari escriptor que tenia un peculiar sentit plàstic de la llengua i imprimia a les seves paraules un caràcter alhora espontani i elaborat.

FRANCESC VALLVERDÚ
Membre de la Secció Filològica
Institut d'Estudis Catalans